

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

25 януари 2023 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹
Декември 2022 г.

През декември 2022 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 13.2% (13.6% годишно нарастване през ноември 2022 година). В края на декември 2022 г. *широките пари* са 142.371 млрд. лв. (92.1% от БВП³) при 138.897 млрд. лв. към ноември 2022 г. (89.9% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^{4,5}$ се увеличава през декември 2022 г. с 18.5% на годишна база (18.7% годишен ръст през ноември 2022 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за периода октомври 2022 г. – ноември 2022 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП в размер на 154.549 млрд.лв. за 2022 г. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

⁵ Във връзка с извършен анализ на банковите продукти и в съответствие с методологическите изисквания, с данните към януари 2020 г., са прекласифицирани прехвърляеми спестовни депозити от показател *Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца* в показател *Овърнайт депозити* на сектор *Домакинства*. Прекласификациите са нетрансакционни изменения в данните с еднократен ефект - за допълнителна информация относно дефинициите на финансовите потоци виж *Методологически бележки* към данните по парична статистика.

В края на декември 2022 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 116.461 млрд. лв. (75.4% от БВП), като годишното им увеличение е 14.3% (13.4% годишно повишение през ноември 2022 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 40.211 млрд. лв. (26% от БВП) в края на декември 2022 година. В сравнение със същия месец на 2021 г. те се увеличават с 26.6% (26.5% годишно повишение през ноември 2022 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват със 17% на годишна база през декември 2022 година (2.3% годишно повишение през ноември 2022 г.) и в края на месеца достигат 4.213 млрд. лв. (2.7% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 72.037 млрд. лв. (46.6% от БВП) в края на декември 2022 година. Те се увеличават с 8.3% спрямо същия месец на 2021 г. (7.9% годишен ръст през ноември 2022 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 84.396 млрд. лв. в края на декември 2022 година. Те се увеличават със 7.6% спрямо същия месец на 2021 г. (14.5% годишно повишение през ноември 2022 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 84.458 млрд. лв. и нараства спрямо декември 2021 г. със 7.4% (14% годишно увеличение през ноември 2022 година). През декември 2022 г. вземанията от неправителствения сектор⁸ се увеличават с 12.5%, като достигат 82.636 млрд. лв. (13.3% годишно повишение през ноември 2022 година).

В края на декември 2022 г. кредитите за неправителствения сектор са 80.219 млрд. лв. (51.9% от БВП) при 80.181 млрд. лв. към ноември 2022 г. (51.9% от БВП). През декември 2022 г. те се увеличават на годишна база с 12.7% (13.5% годишно повишение през ноември 2022 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 156.1 млн. лева. На годишна база

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомагатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁸ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, дългови ценни книжа и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁹ от *Други ПФИ* са 156.1 млн. лв. (в т. ч. 2.8 млн. лв. през декември 2022 г.) като за последните дванадесет месеца няма обратно изкупени кредити.

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 10.4% на годишна база през декември 2022 г. (11.1% годишно повишение през ноември 2022 г.) и в края на месеца достигат 41.146 млрд. лв. (26.6% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 33.127 млрд. лв. (21.4% от БВП) в края на декември 2022 година. Спрямо същия месец на 2021 г. те се увеличават с 14.6% (15.5% годишно повишение през ноември 2022 година). В края на декември 2022 г. *жилищните кредити* са 16.502 млрд. лв. и нарастват на годишна база със 17.8% (18% годишно увеличение през ноември 2022 година). *Потребителските кредити* възлизат на 15.004 млрд. лв. и се увеличават с 12.4% спрямо декември 2021 г. (14.1% годишно повишение през ноември 2022 година). На годишна база *другите кредити*¹⁰ нарастват с 5.3% (4.2% годишно повишение през ноември 2022 г.), като достигат 403.7 млн. лева. Кредитите за *Работодатели и самонаети лица* се увеличават с 10.8% на годишна база през декември 2022 г. (9.9% годишно повишение през ноември 2022 г.) и в края на месеца са 425 млн. лева.

Кредитите, предоставени на *финансови предприятия*, са 5.946 млрд. лв. (3.8% от БВП) в края на декември 2022 година. В сравнение с декември 2021 г. те се увеличават с 19.7% (19.2% годишно повишение през ноември 2022 година).

Графика 3

⁹ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчетаните кредити не попадат в обхвата на показателя.

¹⁰ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹² или са необслужвани¹³. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 82.721 млрд. лв. в края на отчетния месец при 78.984 млрд. лв. в края на ноември 2022 година. Те нарастват с 16.1% в сравнение с декември 2021 г. (8.7% годишно повишение през ноември 2022 година). През декември 2022 г. *чуждестранните активи* се увеличават със 17% (11% годишен ръст през ноември 2022 г.), като достигат 99.276 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 16.555 млрд. лв. и на годишна база нарастват с 22% (23.8% годишно повишение през ноември 2022 година).

---

¹¹ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹² Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹³ Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2019	2020	2021	Ноември 2022	Декември 2022	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	9,9	10,9	10,7	13,6	142 371	13,2
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	15,5	35,8	16,5	18,7	115 972	18,5
1.1. Пари извън ПФИ	10,5	12,2	16,0	10,9	24 998	11,7
1.2. Овърнайт депозити	17,6	44,8	16,6	21,0	90 974	20,6
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	2,3	-27,0	-5,6	-4,2	26 399	-5,5
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	1,3	1,8	-5,9	-4,4	25 772	-5,7
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	4,8	-95,2	6,3	4,1	627	2,8
3. М3 - М2(=3.1.)	-100,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-100,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
ИЗТОЧНИЦИ НА М3						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	3,1	15,3	7,0	8,7	82 721	16,1
1.1. Чуждестранни активи	3,1	12,3	11,3	11,0	99 276	17,0
1.2. Чуждестранни пасиви	2,9	-4,7	41,7	23,8	16 555	22,0
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	14,1	5,4	12,5	14,5	84 396	7,6
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	11,5	7,9	11,9	14,0	84 458	7,4
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	243,8	384,7	85,5	49,4	1 822	-64,9
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	9,7	4,5	8,8	13,3	82 636	12,5
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ³	279,7	-161,7	66,1	40,3	-62	68,7
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	9,7	9,7	9,1	13,4	116 461	14,3
1. Нефинансови предприятия	14,3	10,5	8,5	26,5	40 211	26,6
2. Финансови предприятия	2,4	2,0	17,0	2,3	4 213	17,0
3. Домакинства и НТООД	8,0	9,7	9,0	7,9	72 037	8,3
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	5,9	3,0	4,6	11,1	41 146	10,4
2. Финансови предприятия⁵	46,9	3,6	15,0	19,2	5 946	19,7
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	9,5	6,6	13,4	15,5	33 127	14,6
3.1. Овърдрафт	-2,4	-9,0	-0,5	6,6	1 218	4,1
3.2. Жилищни кредити	14,5	11,6	16,5	18,0	16 502	17,8
3.3. Потребителски кредити	10,8	5,0	12,2	14,1	15 004	12,4
3.4. Други кредити	-40,9	-22,0	-4,5	4,2	404	5,3
в т. ч. Работодатели и самонаети лица	-	-	5,8	9,9	425	10,8

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превъзвешение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Капитивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Нефинансови активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за периода октомври 2022 г. - ноември 2022 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2019	2020	2021	Ноември 2022	Декември 2022
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	9,9	10,9	10,7	13,6	13,2
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	8,9	21,6	12,2	14,5	14,4
1.1. Пари извън ПФИ	1,7	2,0	2,7	2,0	2,1
1.2. Овърнайт депозити	7,2	19,6	9,5	12,6	12,3
2. М2 - М1 (Квазилари = 2.1.+2.2.)	1,0	-10,7	-1,5	-0,9	-1,2
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0,4	0,5	-1,5	-1,0	-1,2
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0,6	-11,2	0,0	0,0	0,0
3. МЗ - М2(=3.1.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	3,1	15,3	7,0	8,7	16,1
1.1. Чуждестранни активи	3,6	14,5	12,9	12,9	20,3
1.2. Чуждестранни пасиви	0,5	-0,8	6,0	4,2	4,2
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	11,5	7,9	11,9	14,0	7,4
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	1,7	3,4	3,4	0,9	-4,3
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	9,8	4,5	8,5	13,1	11,6
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	9,1	4,2	8,1	12,8	11,5
а) Нефинансови предприятия	3,3	1,6	2,3	5,5	4,9
б) Финансови предприятия ³	2,3	0,2	0,9	1,3	1,2
в) Домакинства и НТООД	3,6	2,4	4,9	6,0	5,4

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2012/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за периода октомври 2022 г. - ноември 2022 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.